

PITÄÄKÖ SOTA-AIHETTA PITÄÄ ESILLÄ ITSENÄISYYSPÄIVÄNÄ

Pian hiljennytään itsenäisen Suomen sadannen juhlapäivän viettoon. Sanon tarkoituksella, että hiljennytään, sillä karnevaalina joulukuun kuudetta ei ole totuttu pitämään. Montaa kyllästyttää samojen asioiden esillä pito; sodat, isänmaallisuus ja rauha. Aikojen alussa seurasin isän kanssa paraateja, myöhemmin vähät välitin, kunnes isänmaa kutsui riviin ja opetti tuntemaan kiitollisuutta.

Kukaan ei voi välttyä tunteelta, että jokin yhdistää satavuotiasta ja avaa yhteisen sielunmaiseman kauaksi vuosisatojen päähän. Usein puhutaan kauniisti, että olemme perineet hyvän maan ja veloitteen hoitaa sen asioita vastuullisesti. Uudessa ajassa moni näkee kuitenkin, ettei identiteetin aineksia enää löydy peräpeiliin tuijottamalla eikä kaivelemalla vanhoja juoksuhautoja.

Identiteetillä tarkoitetaan ihmisen yksilöllistä käsitystä itsestä ja persoonallisia ominaisuuksia, jotka kansakunnan tasolla kytkeytyvät yhteiseksi kokemukseksi. Suomalaisuus on tarina näistä aineksista sotineen, kaikkineen. Kannattaako hävittyä sotaa juhliä, kyselee mm. kansallisälykkö Jörn Donner, kauhistellen itsenäisyyspäivän perinteisiä sisältöjä.

Tuntematon Sotilas ja muut päivän perinteet moni kokee vääränä painotuksena juhliittaessa erään maailman onnellisimman kansan syntäreitä. Tätä pohtiessa unohdetaan hyvää kohtaloa varjostaneet uhat, jotka olisivat realisoituneet, jos sotien raskasta hintaa ei olisi kentällä maksettu. Historia on kuljettanut maata monissa myrskyissä, oman identiteetin ja täällä omaksutun elämäntavan turvin.

Aika parantaa haavat, sanotaan, ja antaa hyvälle tarinalle kultaiset kehykset. Ajalla on myös tapana korvata mennyttä ja luoda uutta historiaa kulloisistakin aineksista. Maahan ei pidä jäädä makaamaan, edes Tuntemattoman Sotilaan, kun vapaus ja itsenäisyys antavat tilaa hyvän tarinan jatkumiselle. Mutta sitä ei pidä vaatia, että tämän vuosisadan koettelemukset unohdettaisiin hetkessä ja korvattaisiin itsenäisyysjuhlan perinteet karnevaaleilla.

Eräät kahden sukupolven suomalaista elivät nuoruutensa vieraan vallan alaisena, osallistuivat itsenäisen Suomen sotiin, jopa seitsemän vuoden ajan, ja rakensivat perustan onnellisten maalle. Itsenäisyyspäivä on monelle suomalaiselle kuin oma syntymäpäivä, juhlanaihe, joka tukee ja täydentää Suomen tarinaa jatkossakin.

Lars-Olof Fredriksson